

РЕЗИМЕ ЧИЊЕНИЦА ИЗВЕДЕНИХ ИЗ ПЕТ ЗНАЧАЈНИЈИХ КРИВИЧНИХ ПОСТУПАКА КОЈИ СУ ВОЂЕНИ У ПЕРИОДУ ОД 2012. ДО 2015. ГОДИНЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И У КОЈИМА СУ ОКРИВЉЕНИ ПРАВНОСНАЖНО ОГЛАШЕНИ КРИВИМ ЗБОГ ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА ТРГОВИНА ЉУДИМА ИЗ ЧЛАНА 388. КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА

ПРЕДМЕТ АНАЛИЗЕ:

1. Правноснажно окончан кривични поступак који је вођен у предмету Вишег суда у Врању К 9/12 против окривљеног А.Р. због два кривична дела трговина људима из члана 388. став 3. у вези става 1. Кривичног законика.
2. Правноснажно окончан кривични поступак који је вођен у предмету Вишег суда у Београду, Посебно одељење К ПО1 14/12 против окривљених М.М и др, због продуженог кривичног дела трговина људима из члана 388. став 7. у вези ст. 1. и 3. Кривичног законика у саизвршилаштву.
3. Правноснажно окончан кривични поступак који је вођен у предмету Вишег суда у Новом Саду К 322/12 против окривљених С.Ј. и В.М. због кривичног дела трговина људима из члана 388. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др.
4. Правноснажно окончан кривични поступак који је вођен у предмету Вишег суда у Београду К 334/13 против окривљене Е.А. због кривичног дела трговина људима из члана 388. став 2. у вези става 1. Кривичног законика.
5. Правноснажно окончан кривични поступак који је вођен у предмету Вишег суда у Новом Саду К 182/12 против окривљеног Е.И због кривичног дела трговина људима из члана 388. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др.

ЦИЉЕВИ АНАЛИЗЕ:

1. Укратко описати профиле учинилаца кривичног дела трговина људима;
2. Укратко описати *modus operandi* учинилаца кривичног дела трговина људима;
3. Осврнути се на финансијски аспект;
4. Укратко описати профиле жртви, односно оштећених извршењем кривичног дела трговина људима;
5. Дати друге информације које су специфичне за кривично дело трговина људима и које могу допринети бољем разумевању токова трговине људима у Републици Србији.

I Кривични поступак

Анализом поступка који се водио у предмету Вишег суда у Врању К 9/12 против окривљеног А.Р. због два кривична дела трговине људима из члана 388. став 3. у вези става 1. КЗ и који је правноснажно окончан 25.03.2014. године утврђено је:

1. **Профил учиниоца** - Окривљени А.Р. је држављанин Републике Србије, по националности Албанац који је у време почетка извршења кривичних дела имао 52 године, средњег имовног стања, писмен, са завршеном основном школом, удовац, отац једног детета, раније осуђиван три пута, али не због истоврсног кривичног дела за које је осуђен у овом поступку и од којих осуда па до извршења предметних кривичних дела је протекло више од 17 година. Окривљени је током поступка негирао извршење предметних кривичних дела.

2. **Modus operandi учиниоца** - Окривљени је оба кривична дела извршио према две малолетне оштећене које су сестре, на тај начин што је злоупотребио њихове тешке економско социјалне прилике и познанство са родитељима оштећених, те су му биле познате њихове породичне прилике и одсуство родитељске бриге, па је прво старију малолетну довео у заблуду да ће код њега у кући радити као кућна помоћница за зараду од 200 евра месечно, а касније и млађу малолетну оштећену уз употребу принуде, одвео у своју кућу где их је држао ограничавајући им слободу кретања уз сталне претње да ће ако покушају да побегну побити њихову породицу и њих саме, с тим што је једну малолетну оштећену и физички повређивао, а све у циљу **експлоатације њиховог рада** у виду обављања послова у кући и пољопривредних послова без накнаде и **заснивања и успостављања робског односа према малолетним оштећенима**.

3. Што се тиче **финансијског аспекта** у конкретном случају он је индиректно остварен у виду што су малолетне оштећене обављале кућне и пољопривредне послове за окривљеног.

4. **Профили жртава** - У конкретном случају ради се од две малолетне оштећене – два детета, са територије Републике Србије, које су обе у тренутку извршења кривичних дела имале 17 година, које потичу из сиромашне породице која се издржава од социјалне помоћи, у којој има петоро малолетне деце, мајка и отац који болују од психичке болести, с тим што је код једне од оштећених током поступка неуропсихијатријским вештачењем утврђено да код ње постоји лака метална ретардација, да је изузетно запуштена у одгоју, те да јој је целокупан живот без икаквих прагматичних праваца, и да често није схватала какав значај су одлуке које је доносила имале за њу.

5. **Друге специфичне информације** - У конкретном случају суд је чињенично стање утврдио на основу исказа малолетних оштећених, које су доследно током поступка описале на који начин су отишле у кућу окривљеног, на шта их је окривљени током боравка у његовој кући приморавао и на који начин их

је тамо држао и ограничавао им слободу кретања, као и осталих сведока који су саслушани током поступка (мајке оштећених, полицијских службеника, као и зета окривљеног који је изнео посредна сазнања о критичним догађајима која му је пренела његова супруга – ћерка окривљеног која је боравила у кући окривљеног у критичном периоду и која је из куће окривљеног побегла заједно са једном оштећеном). При чему је окривљени оштећене применом силе и претње држао у својој кући прво једну па другу у периоду дужем од две године, а једна од оштећених је након критичног догађаја имала психичких последица, односно вештачењем од стране психијатра суд је утврдио да код ње постоји стање личне патње и емоционалне поремећености која је у конкретом случају настала због драматичних догађаја који су се десили у кући окривљеног.

Окривљени је у овом поступку најпре првостепеном пресудом осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 5 година да би у поступку по жалби првостепена пресуда преиначена у погледу одлуке о казни, па је окривљени правноснажно осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 10 година. Оштећене су упућене да истакнуте имовинскоправне захтеве остваре у парничном поступку.

Начин откривања кривичног дела и учиниоца - Обе оштећене су из куће окривљеног побегле, с тим што је оштећена која је друга боравила у кући окривљеног, из куће побегла са ћерком окривљеног, вратила се у кућу код родитеља и касније цео случај испричала полицији, а ћерка окривљеног је такође цео случај пријавила Хрватској полицији - Интерполу.

II Кривични поступак

Анализом правноснажно окончаног поступка који се водио у предмету Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К ПО1 14/12 против окривљеног М.М.и др, због кривичног дела трговина људима из члана 388. став 7. у вези ст.1. и 3. Кривичног законика у саизвршилаштву, утврђено је:

1. Профили учинилаца:

- Првоокривљени М.М. је у време извршења предметног кривичног дела имао 49 година, са пријављеним пребивалиштем на територији Републике Србије, али са боравиштем на подручју Италије и Румуније, неосуђиван. Карактеристично за овог окривљеног је то да му је у овом поступку суђено у одсуству јер Апелациони суд из Бреше није дао одобрење за његову екстрадицију из разлога што се пред надлежним органима Републике Италије води кривични поступак против њега због истоврсног кривичног дела.

- Другоокривљени П.Т. је син првоокривљеног, у време извршења предметног кривичног дела имао је 29 година, држављанин је Републике Србије, са

пребивалиштем на територији Републике Србије, али са боравиштем на територији Републике Италије, писмен, завршио основну школу, ожењен, отац троје малолетне деце, без непокретне имовине, са месечним примањима од око 2.000 евра, неосуђиван, током поступка је негирао извршење кривичног дела.

- Трећеокривљени Ж.С. у време извршења кривичног дела имао је 28 година, држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије, писмен, завршио средњу саобраћајну школу, живи у ванбрачној заједници, отац једног малолетног детета, без непокретне имовине, са месечним примањима од 100.000,00 – 130.000,00 динара, неосуђиван, током поступка је негирао извршење кривичног дела.

- Четвртоокривљени В.Ђ. у време извршења предметног кривичног дела имао је 23. године, са пребивалиштем на територији Републике Србије и боравиштем на територији Републике Италије, писмен, завршио основну школу, живи у ванбрачној заједници, без деце, незапослен, без непокретне имовине, неосуђиван, током поступка је негирао извршење кривичног дела.

2. Modus operandi учинилаца - Окривљени су у овом поступку оглашени кривим да су предметно кривично дело извршили као организована криминална група коју је организовао првоокривљени, која је постојала одређено време и деловала споразумно у циљу вршења више кривичних дела трговине људима и према малолетним лицима - деци, а ради стицања непосредне финансијске користи. Првоокривљени је сачинио план деловања организоване криминалне групе, те су у смислу тог плана остала тројица окривљених, као припадници те организоване криминалне групе, по непосредним налозима првоокривљеног злоупотребом поверења и коришћењем тешких економских прилика оштећених заврбовали четири оштећене да их превезу у Италију, при чему су једној оштећеној говорили да ће тамо радити као беби ситерка, па су када су их довели у Италију од оштећених употребом физичке силе и претње најпре одузели личне исправе и путна документа, па их потом приморали да се баве проституцијом, на тај начин што су их одвозили на унапред резервисану локацију на којој се одвија проституција где су оне свакодневно пружале сексуалне услуге клијентима, а окривљени су их све време контролисали како исте не би побегле, позвале у помоћ или сачувале за себе део новца стечен кроз проституцију, а на крају „радног“ дана од њих узимали сав новац који су зарадиле пружањем сексуалних услуга. У односу на две малолетне оштећене, након што су их злоупотребом тешких економских прилика заврбовали да оду у Италију у циљу бављења проституцијом, у тренутку када су другоокривљени и четвртоокривљени у Београду требало од трећеокривљеног да преузму још друге две малолетне оштећене и одведу у Италију, исти су заустављени и лишени слободе од стране полицијских службеника.

3. Што се тиче финансијског аспекта у конкретном случају окривљени су поступали као организована криминална група која се организовала управо ради стицања финансијске добити, при чему су оштећене сав новац који су зарађивале пружањем сексуалних услуга давале окривљенима који су новац делили међу собом. По изјавама сведока оштећених оне су сексуалне услуге пружале за износе

од 30 до 50 евра, по клијенту, а дневно су имале око десет клијената, при чему је оштећена Ј.П. на овај начин зарађивала новац и давала окривљенима у периоду од краја априла 2011. године до 26.06.2011. године, оштећене С.Т. и О.Т. у периоду од 18.05.2011. године до краја маја 2011. године, а оштећена Б.Ј. од 18.05.2011. године до октобра 2011. године. Окривљенима је у овом поступку на основу чл. 91. и 92. Кривичног законика одузета имовинска корист прибављена извршењем предметног кривичног дела, па су исти обавезани да солидарно у буџет Републике Србије исплате износ од 55.000 евра.

4. Профили жртава:

- Оштећена Ј.П. је у време извршења предметног кривичног дела имала 19 година, држављанка Републике Србије, из дисфункционалне породице, живи са оцем који с обзиром на то да је возач камиона често одсуствује од куће, са завршеном средњом школом, без сталног запослења који би јој обезбедио приходе довољне и неопходне за нормалан живот и задовољење њених потреба. Карактеристично за ову оштећену је што је она пре извршења предметног кривичног дела била у емотивној вези са трећеокривљеним из које је стекла привид да је вољена са његове стране, због чега је и одлучила да са трећеокривљеним пође у Италију, а у жељи за бољим животом.

- Оштећена Б.Ј. је у време извршења предметног кривичног дела имала 27 година и никад није испитана јер је током поступка остала недоступна суду и органима гоњења. Везано за податке о овој оштећеној, суд је из исказа њене мајке утврдио је да је оштећена Б.Ј. самохрана мајка два малолетна детета од два различита оца, држављанка Републике Србије, без сталног запослења и сталних извора прихода, која је долазила у проблеме са законом због поседовања дроге и предстојало јој је издржавање казне затвора, што је и био разлог да у летњем периоду 2011. године одлучи да оде у иностранство како би зарадила нешто новца за издржавање деце. По исказу њене мајке оштећена је имала велико поверење у трећеокривљеног.

- Оштећена О.Т. је у време извршења предметног кривичног дела имала 20 година, Ромкиња, држављанка Републике Србије, из дисфункционалне породице, без запослења, без прихода. Ова оштећена је оболела, а што је утврђено из налаза и мишљења судског вештака психијатра који је навео да је она пет пута лечена и да јој је постављена дијагноза неорганско, неспецификано душевно обољење. Између породице ове оштећене и породице трећеокривљеног постојали су фамилијарни односи.

- Оштећена С.Т. је у време извршења предметног кривичног дела имала 22 године, Ромкиња, држављанка Републике Србије, из дисфункционалне породице, сестра оштећен О.Т, удата, мајка једног малолетног детета које је у време спорних дешавања било старо две и по године, живи у веома тешким материјалним условима од прихода које обезбеђује њен супруг као музичар. Између породице ове оштећене и породице трећеокривљеног постојали су фамилијарни односи.

- Малолетна оштећена С.С.- дете, у време спорних дешавања је имала 17 година држављанка Републике Србије.

- Малолетна оштећена Т.Ј.- дете, је у време спорних дешавања имала 16 година, држављанка Републике Србије, дете разведених родитеља, мајка јој живи у Бечу, а о њој се брину и старају баба и деда, склона злоупотреби наркотика дуже време, по сопственом признању бави се проституцијом, једно време се забављала са братом од трећеокривљеног, па су трећеокривљеном околности везане за ову оштећену биле познате.

5. Друге специфичне информације:

Сведок оштећена Ј.П. стара 19 година је с обзиром на мишљење судског вештака психолога добила у складу са чланом 103. ЗКП статус посебно осетљивог сведока и њено испитивање је извршено у смислу члана 104. ЗКП, уз присуство и помоћ судског вештака психолога, а на начин да је у току испитивања била физички издвојена од суднице, уз употребу техничких средстава за пренос слика и звука, при чему је јавност решењем већа у току испитивања овог сведока била искључена. Чињенично стање у овом поступку је највећим делом утврђено из исказа ове оштећене која је доследно и до детаљ током поступка описала начин на који је од стране трећеокривљеног са којим је била у емотивној вези врбована да оде у Италију, да би тамо радила као беби ситерка, те начин на који су се окривљени опходили према њој и оштећеним Б.Ј, О.Т. и С.Т, како су им одузели документа и употребом физичке силе и претње терали их да пружају сексуалне услуге стално их контролишући и захтевајући да на крају дана сав зарађен новац од пружања сексуалних услуга дају њима.

Поред тога чињенично стање је утврђено и на основу садржине телефонских транскрипата, прислушких телефонских разговора, које су обављали окривљени међусобно, са оштећенима и трећим лицима, а који су прибављени на основу снимања телефонских разговора окривљених по наредби суда. Па тако делови разговора које су обављали окривљени међусобно и са трећим лицима, а у којима говоре о месту где се пружају сексуалне услуге, о цени места на улици за једну девојку, те начину рада девојака и њиховом контролисању, се у појединостима и детаљима у потпуности подударају са исказом сведока оштећене Ј.П.

Исказ сведока оштећене О.Т. је суд прихватио оу делу где наводи да су она и њена сестра оштећена С.Т. знале да ће се у Италији бавити проституцијом, али да нису знале да ће им тамо бити одузета путна документа и да ће тамо бити експлоатисане, односно да ће сав новац који зараде морати да дају окривљенима. Суд је утврдио да је с обзиром на постојање фамилијарних односа породице оштећене и породице трећеокривљеног, оштећена током свог исказа покушала да елиминише његову улогу, пребацивајући сву кривицу на лица која нису била присутна током овог поступка. Овај сведок није могла да буде испитана на главном претресу, а с обзиром на њену болест и немогућност суда да успостави комуникацију са њом.

Сведок оштећена С.Т. је током поступка негирала да се она у Италији бавила проституцијом, а суд је њен овакав исказ оценио као срачунат ради прикривања истине, а у циљу очувања породице и брака који је засновала и до којег јој је очигледно веома стало, а што суд закључује и из исказа њеног супруга који и порд сумње о томе шта се заиста десило његовој супрузи за време боравка у Италији, жели да одржи привид да је она у Италију отишла да би радила у кинеској радњи.

Малолетна оштећена Т.Ј. је током поступка делимично мењала свој исказ, јер је за разлику од првобитно датог исказа, касније инсистирала на моменту добровољности и сопствене воље да иде у Италију да се бави проституцијом, те иако је претходно рекла да у разговору са трећеокривљеним није било речи о начину рада и финансијском моменту њеног бављеног проституцијом у Италији, касније је говорила да је сав новац који је требало да заради од проституције по договору са трећеокривљеним остајао њој. Како је оштећена приликом првог саслушања у полицији изјавила да се плаши за своју безбедност, то је суд закључио да је оштећена из страха наведеним изменама свог исказа покушала да оправда трећеокривљеног. Такође, из садржине телефонских разговора које су водили окривљени међусобно и које је водио трећеокривљени са малолетним оштећенима Т.Ј. и С.С. јасно произилази да је овај окривљени врбовао оштећене да иду у Италију, а у циљу обављања проституције по већ унапред постојећем шаблону.

Окривљенима је у овом поступку суђено у Посебном одељењу за организоване криминал Вишег суда у Београду и исти су осуђени на казне затвора и то: првоокривљени на казну затвора у трајању од 14 година, другоокривљени на казну затвора у трајању од 10 година, трећеокривљени на казну затвора у трајању од 12 година, а четвртоокривљени на казну затвора у трајању од 10 година. Оштећене Ј.П. и Б.Ј. су упућене да истакнуте имовинскоправне захтеве остваре у парничном поступку.

Начин откривања кривичног дела и учинилаца

Оштећена Ј.П. је у једном тренутку успела да утаји нешто од новаца зарађеног проституцијом, уплати кредит за телефон, позове оца и од њега затражи помоћ. Отац оштећене се обратио невладиној организацији „Астра“, после чега је уследила акција њеног спасавања, док су оштећене С.Т. и О.Т. успеле да побегну, али у односу на њих случај је откривен на основу исказа оштећене Ј.П. и садржине телефонских разговора окривљених. Другоокривљени, трећеокривљени и четвртоокривљени су ухапшени од стране полицијских службеника, који су их по наредби суда све време прислушкивали и пратили, а на бензијској пумпи у тренутку када је трећеокривљени требало другоокривљеном и четвртоокривљеном да преда две малолетне оштећене С.С. и Т.Ј. које је претходно заврбовао да иду у Италију. Првоокривљени је као извршилац кривичног дела трговине људима ухапшен на територији Републике Италије, где му се због тог дела суди.

III Кривични поступак

Анализом постука који се водио у предмету Вишег суда у Новом Саду К 322/12 против окривљених С.Ј. и В.М. због кривичног дела трговине људима из члана 388. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др, и који је правноснажно окончан 13.05.2013. године утврђено је:

1. Профили учинилаца:

- Првоокривљени С.Ј. је држављанин Републике Србије који је у време извршења предметних кривичних дела имао 22 године, раније осуђиван за кривична дела против имовина, током поступка је негирао извршење предметних кривичних дела.

- Другоокривљени В.М. је држављанин Републике Србије који је у време извршења предметног кривичног дела учињеног у односу на малолетну оштећену А.М. за које је оглашен кривим имао 21 годину, неосуђиван, током поступка је негирао извршење предметног кривичног дела.

2. Modus operandi учинилаца:

- У односу на кривично дело учињено према малолетној оштећеној А.М. другоокривљени је ову оштећену злоупотребом поверења и њених тешких економско-социјалних прилика довео у заблуду и врбовао је у циљу проституције, на тај начин што ју је одвео у кућу првоокривљеног, уз изговор да је води на кафу при чему му је било познато да је оштећена уживалац опојних дрога, где јој је првоокривљени наметнуо дуг од 18.000 динара за опојну дрогу, рекавши јој да мора да пружа сексуалне услуге муштеријама које јој доводи да би измирила дуг, при чему јој је и малолетна оштећена Д.М. рекла да првоокривљени држи проститутке и да треба да га слуша да не добије батине, те када је она то одбила, првоокривљени је употребом физичке силе - ударањем шамара уплашио малолетну оштећену А.М. која је након тога пристала да пружа сексуалне услуге и то чинила девет дана.

- У односу на кривично дело учињено према малолетној оштећеној Д.М. првоокривљени је малолетну оштећену злоупотребом њених тешких економско-социјалних прилика врбовао у циљу проституције тако што је са њом засновао емотивну везу, преселио је у своју кућу и тражио од ње да се бави пружањем сексуалних услуга, што је она и прихватила, и то чинила у периоду од четири месеца, а сав новац који је на тај начин зарађивала давала је првоокривљеном.

3. Што се тиче финансијског аспекта у конкретом случају он је остварен у томе што су обе малолетне оштећене сав новац које су зарадиле пружањем сексуалних услуга давале првоокривљеном.

4. Профили жртава:

– Малолетна оштећена А.М. – дете, држављанка Републике Србије, је у време извршења предметног кривичног дела имала 15 година, живи у Дечијем селу „Др Милорад Павловић“, без родитељског старања, уживалац је опојне дроге марихуане, без новца.

- Малолетна оштећена Д.М. – дете, држављанка Републике Србије, је у време извршења предметног кривичног дела имала 17 година, од породице има мајку, очуха и полусестру, а у време извршења предметног кривичног дела живела је у стану првоокривљеног и била са њим у емотивној вези.

5. Друге специфичне информације:

У конкретом случају суд је чињенично стање утврдио на основу исказа малолетне оштећене А.М. која је доследно током поступка описала на који начин је од стране другоокривљеног врбована да оде у кућу првоокривљеног, где ју је првоокривљени употребом претњи и физичке силе задржао девет дана, тражећи од ње да на име наводног дуга који има према њему од 18.000 динара пружа сексуалне услуге муштеријама које је доводио што указује да је првоокривљени наметнуо дужнички однос оштећеној према њему, притом оштећена је објаснила и како ју је друга малолетна оштећена Д.М. врбовала да се бави проституцијом за рачун првоокривљеног, а што није спорио ни првоокривљени који је навео да је оштећена Д.М. требало да оштећену А.М. „уведе у посао“ бављења проституцијом. Малолетна оштећена Д.М. је током поступка мењала свој исказ, па суд није прихватио исказ који је ова оштећена дала у претходном поступку јер је оценио да је таквим исказом ова оштећена желела да заштити првоокривљеног са којим је била у емотивној вези што је током поступка неспорно утврђено, већ је прихватио њен исказ дат на главном претресу у којем је навела на који начин се док је живела заједно са првоокривљеним бавила проституцијом и сав зарађен новац давала првоокривљеном. Током поступка суд је на основу вешетачења од стране психијатра утврдио да су обе малолетне оштећене способне да пруже веродостојан исказ.

Карактеристично за овај поступак је то што иако је малолетна оштећена Д.М. врбовала другу малолетну оштећену А.М, говорећи јој да ће бити протитутка првоокривљеном и да треба да га слуша да не би добила батине, дакле предузимала незаконите активности, иста у смислу члана 26. Конвенције Савета Европе у борби против трговине људима није кажњена будући да је и сама жртва трговине људима, јер је она била искоришћена од стране првоокривљеног који је ступио са њом у емотивну везу, на тај начин задобивши њено поверење, а све у циљу да се оштећена Д.М. бави проституцијом и сав новац зарађен на тај начин даје првоокривљеном, на шта је она и пристала.

Окривљени С.Ј. је због извршена наведена два кривична дела трговине људима оглашен кривим на јединствену казну затвора у трајању од шест година, док је окривљени В.М. због извршеног кривичног дела у односу на оштећену малолетну А.М. осуђен на казну затвора у трајању од пет година. Оштећена малолетна А.М. је упућена да истакнути имовинскоправни захтев у односу на

првоокривљеног оствари у парничном поступку, док малолетна оштећена Д.М. током поступка није истакла имовинскоправни захтев.

Начин откривања кривичног дела и учинилаца – Првоокривљени је након девет дана држања у својој кући малолетне оштећене А.М. исту пустио која се вратила у Дечије село, након чега је цео случај пријавила полицији, док је малолетна оштећена Д.М. остала у кући где је становала заједно са првоокривљеним, до његовог лишења слободе.

IV Кривични поступак

Анализом постука који се водио у предмету Вишег суда у Београду К 334/13 против окривљене Е.А. због кривичног дела трговине људима из члана 388. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и који је правноснажно окончан 18.02.2014. године утврђено је:

1. Профил учиниоца – Окривљена Е.А. је држављанка Републике Србије која је у време извршења предметног кривичног дела имала 32 године, писмена, разведена, мајка троје малолетне деце, са завршених шест разреда основне школе, без запослења, издржава се од проституције, зависник од опојних дрога, раније једанпут осуђивана због кривичних дела против имовине, током поступка негирала је извршење кривичног дела.

2. Modus operandi учиниоца – Окривљена је кривично дело извршила према малолетној оштећеној на тај начин што је злоупотребила њене тешке економско-социјалне прилике и оштећену врбовала у циљу њене експлоатације ради проституције, говорећи јој да ће на тај начин зарадити паре за живот и тако је одржавала у заблуди, па ја малолетну оштећену која је живела код ње као подстанар одводила на Панчевачки мост где је малолетна оштећена пружала сексуалне услуге клијентима са којима се окривљена договарала за износ од 2.000,00 до 5.000,00 динара, а који новац је окривљена задржавала за себе, те када је оштећена почела да тражи од окривљене да је више не приморава да се бави проституцијом и када је оштећена плакала, окривљена је претњама да ће наудити њој и њеној мајци, као и употребом силе тако што ју је вукла за косу, ударала, притом јој ограничавајући и слободу кретања, приморавала оштећену да се и даље бави проституцијом.

3. Што се тиче финансијског аспекта у конкретом случају окривљена је оштећену врбовала ради вршења проституције, а баш у циљу стицања финансијске добити, јер је сав новац који је оштећена добијала за пружене сексуалне услуге окривљена здржавала за себе.

4. Профил жртве – Малолетна оштећена Б.Ф. – дете, држављанка Републике Србије,, је у време извршења предметног кривичног дела имала 12 година, одгајала ју је мајка која је незапослена, а отац јој је умро још док је била беба, њена мајка, брат, сестра и она су се издржавали од социјалне помоћи.

Непосредно пре критичног догађаја она је са братом и сестром живела у дому одакле ју је мајка извела, да би после тога са мајком живела као подстанар у дворишној кући окривљене. Током поступка вештачењем малолетне оштећене од стране судског вештака психолога утврђено је да су код оштећене интелектуалне способности на нивоу испод просека, да је карактерише васпитна и едукативна занемареност, али да степен њене опште душевне развијености не одступа од очекиваног за календарски узраст коме припада.

5. Друге специфичне информације – У конкретом случају суд је чињенично стање утврдио најпре на основу исказа малолетне оштећене која је доследно током поступка и до детаља описала на који начин ју је окривљена заврбовала да почне да се бави проституцијом, те како ју је окривљена водила на место где је налазила клијенте којима је оштећена пружала сексуалне услуге за унапред утврђену новчану накнаду коју је договарала окривљена, која је сав новац узимала за себе, те је описала како ју је касније окривљена употребом силе и претње и даље прииморавала да се бави проституцијом. Исказ сведока Д.В. дат пред органима полиције, а који је био у емотивној вези са окривљеном, се у појединостима везаним за боравак оштећене у његовом стану и њеним бављењем проституцијом заједно са окривљеном подудара са исказом малолетне оштећене. Међутим, овај сведок је касније на главном претресу изменио свој исказ наводећи да нема никаква сазнања о томе да се малолетна оштећена бавила проституцијом, али који измењен исказ суд није прихватио налазећи да је сведок желео да помогне окривљеној са којом је био у емотивној вези, а у циљу како би она избегла кривицу.

Окривљена је у овом поступку осуђена на казну затвора у трајању од три године и шест месеци и према њој је изречена мера безбедности обавезног лечења наркомана.

Начин откривања кривичног дела и учиниоца – Мајка малолетне оштећене је приметила да се њена ћерка чудно понаша, а након што су јој људи скренули пажњу да се иста бави проституцијом, па када малолетна оштећена неколико дана није долазила кући, она је решила да у све укључи полицију пријавивши да јој је нестала малолетна ћерка, након чега је полиција оштећену пронашла и вратила мајци, а на који начин је цео случај откривен.

V Кривични поступак

Анализом постука који се водио у предмету Вишег суда у Новом Саду К 182/13 против окривљеног Е.И. због кривичног дела трговине људима из члана 388. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и кривичног дела трговине људима из члана 388. став 1. Кривичног законика и који је правноснажно окончан 16.04.2014. године утврђено је:

1. Профил учиниоца – Окривљени Е.И. је држављанин Републике Србије који је у време почетка извршења предметних кривичних дела имао 43 године, који поред оштећених, који су његова ћерка и супруга, има још шесторо деце и који сви заједно живе у неформалном Ромском насељу у тешким социјално-економским условима, у кући без воде и санитарног чвора, у једној просторији у којој сви спавају и обитавају, а издржавају се од новчане помоћи и регулисаног права на дечији додаток, незапослен је и неосуђиван.

2. Modus operandi учиниоца – Окривљени је кривична дела извршио према својој невенчаној супрузи и малолетној ћерки, на тај начин што је злоупотребом односа зависности, применом силе и претње исте врбовао на просијачење, приморавајући их да просе на разним локацијама у Новом Саду, захтевајући од њих да испросе од 1.000,00 до 2.000,00 динара дневно, а уколико би се оштећене противиле или уколико не би донеле довољно новца он их је тукао, шамарао, ударао по глави и телу рукама и другим предметима, при чему је невенчану супругу која је била у другом стању приморавао да са собом понекад поведе и малолетног сина који је имао шест година, па је новац који су оштећене добиле од просијачења од њих одузимао и трошио на коцку.

3. Што се тиче финансијског аспекта у конкретном случају он је директно остварен у виду новца које су оштећене стекле просјачењем и који су давале окривљеном.

4. Профили жртава – У конкретном случају ради се о мајци која је у време извршења предметних кривичних дела била трудна и малолетној ћерки која тада још није навршила 14 година, обе су живеле са окривљеним и још петоро малолетне деце које је оштећена мајка имала са окривљеним, у неформалном Ромском насељу и неадекватним условима живота, без довољно средстава за живот, издржавали су се сви од социјалне помоћи.

5. Друге специфичне информације:

Чињенично стање суд је утврдио најпре из исказа самих оштећених које су до детаља и доследно током поступка описале како их је окривљени терао да просе, те да је у том циљу употребљавао физичку силу и претњу, а сав новац које би добиле од просјачења, морале су да дају окривљеном, који је исти трошио на коцку, при чему у случају када не би донеле довољно новца он их је тукао. Исказе ових сведока потврдила је и сведок сестра оштећене мајке која је навела да је знала да окривљени туче оштећене и тера их да просе, те да су просиле шест дана у току недеље и да су се оштећене плашиле окривљеног и зато га нису пријављивале. Такође су сведоци Ћ.Р. и Б.Р. током поступка изјавили да им је било познато да се оштећене баве просјачењем.

Оштећене су биле у односу зависности према окривљеном, истог су се плашиле јер их је стално тукао, а и даље га се плаше и изражавају бригу шта ће се догодити када окривљени изађе из затвора. Оштећена мајка је током поступка навела и да је раније против окривљеног вођен кривични поступак, али да ју је он тада тукао, како би променила исказ што је она тада и учинила и то је резултирао

да он буде ослобођен од оптужбе. Такође, током испитивања на главном претресу малолетна оштећена је из страха од окривљеног почела да плаче. Све наведене околности указују у којој мери су се оштећене плашиле окривљеног.

Суд је у овом поступку прибавио и налаз и мишљење Центра за заштиту жртава трговине људима из кога је утврдио да је стручни тим тог Центра закључио да су оштећене жртве трговине људима, те да су применом силе и претње биле приморане да просе у корист окривљеног, а да су сви чланови породице окривљеног били жртве породичног насиља, при чему је у овом налазу и мишљењу објашњено да није искључено и да није необично, а када су у питању жртве трговине људима, да након изласка из ланца трговине људима, оне наставе саме са понашањем на који су биле примораване дуги низ година, тако да није искључена могућност да су оштећене наставиле са просјачењем и након што је окривљени притворен. Вештачењем оштећених од стране вештака неуропсихијатра суд је утврдио да су оштећене услед понашања окривљеног трпеле страх, који је код њих довео до анксиозно депресивних садржаја, али није довео до трајног психичког поремећаја.

Карактеристично за овај поступак је и то да је окривљени и након што је био притворен због предметних кривичних дела, настављао из притвора да прети оштећенима, а у циљу да оне промене свој исказ и да он буде ослобођен од оптужбе. Окривљени током поступка није спорио да је знао да се оштећене баве просјачењем, али је спорио да их је он на то приморавао, међутим у својим исказима је потврдио да је вршио насиље према члановима своје породице рекавши да се дешавало да понекад удари неког од деце и жену. Оштећене током поступка нису истакле имовинскоправни захтев.

Окривљени је због извршена два кривична дела трговине људима у овом поступку осуђен на јединствену казну затвора у трајању од шест година.

Аналізу сачинила
Судија Радмила Драгичевић Дичић
У сарадњи са саветником Иваном Тркуљом